



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 203/2014
29.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, по тужби тужиоца Р.М.О. АД Н., са контролним учешћем Р.М.Н.Н. В.В. Н., раније Д. Ф.д. АД Н., чији је пуномоћник М.А., адвокат из Б., против туженог С.К. из Н., чији је пуномоћник С.А., адвокат из Б., ради накнаде штете и по противтужби ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог С.К. из Н., изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1590/13 од 06.11.2013. године, у седници већа одржаној 29.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог С.К. из Н. изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1590/13 од 06.11.2013. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу П 156/10 од 25.04.2012. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да му на име накнаде штете исплати износ од 300.002,84 УСД, са домицилном каматом почев од 12.11.1992. године до исплате, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке одбачена је као недозвољена тужба туженог-противтужиоца којим је тражио да се утврди да укупна вредност остварене добити заједничке фирме D. & Н.Т.С. из С., за период од 23.02.1995. до 31.12.1996. године, због неисплаћене провизије фирми Н.Т. из С. износи 989.454,13 ДЕМ; да укупна вредност остварене добити ДП Ф.д. АД Н., односно Р.М.О. у заједничкој фирми D.& Н.Т.С. из С., за период од 23.02.1995. до 31.12.1996. године, због неисплаћене провизије фирми Н.Т. из С. износи 484.877,11 ДЕМ, чија је доларска противвредност на дан 11.11.1992. године била 302.536,98 УС\$, односно динарска противвредност износи 60.507.396,11 динара; да укупна вредност задржаних средстава Г.Т. из К. из 1991. године од стране ДП Д. Ф.д. АД Н., односно Р.М.О. износи 85.165,97 ДЕМ или у доларима 53.138,94 УС\$, или у динарској противвредности износи 10.627.787,90 динара; да укупна вредност

задржаних средстава пословног партнера Г.Т. из К. из 1992. године Ј. из Б. од стране ДП Д. Ф.д. АД Н., односно Р.М.О. до дана вештачења износи 221.668,10 динара, на дан 10.01.1992. године; да укупна вредност задржаних средстава пословног партнера Г.Т. из К. из 1992. године, заједници Југословенске електропривреде У. из Б. од стране ДП Д. Ф.д. АД Н., односно Р.М.О. до дана вештачења износи 439.318,00 динара на дан 27.01.1992. године. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 1.400.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1590/13 од 06.11.2013. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04, 111/09), који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда из става 1. истог члана, с обзиром да другостепена пресуда садржи оцену свих жалбених навода од одлучног значаја.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је био генерални директор ДП Д. Ф.д. АД Н. до 1998. године, када је привремено удаљен са посла. Пресудом Окружног суда у Нишу К 102/98 од 16.11.1999. године оглашен је кривим што је 11.11.1992. године, као одговорно лице у оштећеном ДП Д. Ф.д. у Н., несавесно поступао у пословању и коришћењу имовине, на тај начин што је наредио благајници девизне благајне предузећа да преда Н.Н. власнику предузећа Н.Т. из С. 300.000 УСД у разним средствима плаћања ради илегалног изношења из земље и куповине аутомобила, па је овај новац од Никушева одузет од словеначких власти на аеродрому Д. у Љ., који никада није враћен Ф.д. у Н., мада је био свестан да услед оваквог пословања може наступити штета за фабрику дувана, па је штета и наступила у износу од 3.334.500,00 динара за ДП Д. Ф.д. у Н., чиме је учинио кривично дело несавестан рад у привредном пословању из члана 136. став 2. у вези тачке 1. КЗ РС, због чега му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и шест месеци. Против ове пресуде изјављене су жалбе, па је Врховни суд Србије пресудом Кж I 284/00 од 06.11.2000. године усвојио жалбу Окружног јавног

тужиоца у Нишу и преиначио првостепену пресуду тако што је оптужени С.К. због кривичног дела несавесног рада у привредном пословању из члана 136. став 2. у вези става 1. КЗС осуђен на казну затвора од две године у коју му се урачунава време притвора од 10.02.1998. године па надаље. На основу налаза и мишљења вештака за економско-финансијску област утврђено је да је према курсној листи НБЈ динарска и доларска противвредност предатих девизних средстава на дан 11.11.1992. године износила 60.000.568,23 динара, односно 300.002,84 УСД \$.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца а одбили противтужбени захтев, дајући разлоге које у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Одредбом члана 154. став 1. ЗОО прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Примена цитиране одредбе закона подразумева да је у имовини једног лица наступила штета, која је одредбом члана 155. ЗОО дефинисана као умањење нечије имовине, а такође подразумева и постојање узрочно-последичне везе између радње другог лица или његовог пропуштања и настале последице, односно штете. Тачније, подразумева кривицу за насталу штету, односно ситуацију да је штетник у смислу члана 158. ЗОО штету проузроковао намерно или непажњом.

У конкретном случају, тужени је као директор тужилачког предузећа правноснажном кривичном пресудом оглашен кривим због кривичног дела несавестан рад у привредном пословању из члана 136. став 2. у вези тачке 1. КЗ РС. Последица овог кривичног дела је наступање штете која је утврђена овом пресудом, дакле између радње туженог и наступеле штете за тужиоца постоји узрочно-последична веза, па супротно ревизијским наводима нема места поновном испитивању да ли је тужени одговоран или не за насталу штету. Наиме, правноснажна пресуда донета у кривичном поступку производи дејство у парничном поступку, с обзиром да чињенице које је утврдио суд у кривичном поступку у погледу битних обележја кривичног дела, у склопу оцене и других изведених доказа, представљају чињенични основ за доношење закључка о основаности тужбеног захтева у парничном поступку. У парничном поступку суд је везан за оне правно релевантне чињенице које су утврђене правноснажном осуђујућом пресудом донетом у кривичном поступку, а тичу се бића кривичног дела и кривичне одговорности. Што се тиче степена кривице туженог за штету, у самом кривичном поступку је објашњено да је за кривично дело за које је тужени осуђен потребан умишљај, односно воља или свест о томе да због поступања може наступити штета, с тим што је наступање штете објективан услов овог кривичног дела. Самим тим, тужени је и грађанскоправно гледано био свестан да у постојећим специфичним условима пословања предузећа чији је директор био, налагањем да се новац преда ради илегалног преношења из земље, средства могу бити одузета, а самим тим је био и свестан да за предузеће може наступити штета.

Не могу се прихватити ревизијски наводи да је штета накнађена од стране трећег лица, умањењем трговачке провизије предузећа Н.Т., као и донацијама, односно отпуштањем дуга тужиоцу од стране предузећа Г.Т. из М., с обзиром да су судови на основу чињеничног стања правилно закључили да тужени није доказао да је штета накнађена. Исто тако, супротно ревизијским наводима, судови су правилно нашли да нису испуњени услови за подношење противтужбе, јер се њоме тражи да се утврди укупна вредност у одређеним износима остварене добити тужиоца односно Р.М.О. АД са контролним учешћем Ф.М.Н.Н. V.B. у заједничкој фирми D.&H.T.K. из С. и да се утврди укупна вредност у одређеним износима задржаним средстава пословног партнера Г.Т. од стране тужиоца. Како се види, тражи се да суд утврди одређене чињенице које такве не представљају право, већ правно-релевантни основ за постојање одређеног права, које се у парничном поступку могу користити за основаност службеног захтева.

Тужени се већим делом навода ревизије упушта у оцену доказа и правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања, што није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 398. став 2. ЗПП.

Одговор на ревизију тужиоца није био од одлучног значаја за ревизијску одлуку, па је овај суд у смислу члана 150. став 1. ЗПП одбио захтев тужиоца да му се признају трошкови састава одговора на ревизију на терет туженог.

На основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић, с.р.**